

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΕΡΙΠΙΕΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΑΓΙΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ένας από τους πιο αγαπημένους Αγίους του θαλασσινού λαού μας, είναι ο **Άγιος Νικόλαος**! Ποιος άλλωστε ναυτικός δεν έχει να διηγηθεί ένα θαύμα του; Ποιο νησί δεν έχει να ιστορήσει μια παρέμβασή του; Ποια θάλασσα δεν έχει μια Εκκλησία του; Ποιο λιμανάκι δεν έχει ένα ξωκλήσι του; Και ποιο σκαρί δεν έχει μιαν εικόνα του; (Δείτε εδώ σε μεγέθυνση εικόνα του Αγίου Νικολάου, με λεπτομερείς σκηνές από το βίο του, όπως φυλάσσεται στο Ελληνικό Ινστιτούτο της Βενετίας)

Και πράγματι, στα περισσότερα ελληνικά σπίτια, πλάι στην εικόνα του Χριστού και της Θεοτόκου, υπάρχει μέχρι σήμερα η εικόνα του **μεγάλου και θαυματουργού Αγίου Νικολάου**, όπου καίει το ταπεινό, μα ουρανοφόρο καντηλάκι, που όσο πιο ταπεινό και αγαθό είναι, τόσο πιο πολύ φεγγοβολάει στα μάτια του Θεού!

Αλλά και πράγματι από την άλλη, ο Άγιος Νικόλαος επισκέπτεται - όπως και άλλοι Άγιοι - αοράτως τους καλούς και πιστούς Χριστιανούς, τα σπιτικά και τα παιδιά τους και δε σταματά να θαυματουργεί με τη Χάρη του Θεού και να τους βοηθά!

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΜΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

«Μέγα το της θαλάσσης κράτος» δι' ευχών του Αγίου Νικολάου, προστάτου του αήττητου Ελληνικού ΠΝ

Αμέτρητες έτσι είναι οι ιστορίες των ναυτικών μας, των ψαράδων και των καπεταναίων μας, που ταξιδεύουν ως τα σήμερα στις θάλασσες και τους απέραντους ωκεανούς της γης, αλλά και **οι ιστορίες του αήττητου Πολεμικού μας Ναυτικού, που τον έχει Προστάτη!** Είναι άλλωστε καταγεγραμμένη στον τελευταίο πόλεμο η παρέμβασή του, παραμονές των Χριστουγέννων του 1940, στο απίθανο κατόρθωμα του **θρυλικού Υποβρυχίου «Παπανικολής»**, που κατάφερε να μπει στα Στενά του Οτράντο, εκεί απέναντι σχεδόν από **το Μπάρι** (αρχαιοελληνική Βάρη) όπου και **βρίσκονται τα λείψανα του Αγίου Νικολάου**, τα οποία **είχαν αρπάξει από τα Μύρα το 1.087** ξένοι ναύτες και τα μετέφεραν εκεί ... Έτσι και ενώ το πλήρωμα του «Παπανικολή» έπλεε προς το στόμα του ιταλικού λύκου, μέσα στα σπλάχνα του γερασμένου σκάφους, όπου έστεκε **η εικόνα του Αγίου Νικολάου, κόλλησαν επάνω της θαυματουργικά τρία πενήνταράκια**, σαν απάντηση στην προσευχή και την ανησυχία του πληρώματος για το εάν τελικά θα γλύτωναν! Μάλιστα προς επιβεβαίωση, ο «Παπανικολής» κατάφερε να βυθίσει στη συνέχεια ακριβώς με **τρεις** τορπίλες ένα ιταλικό εμπορικό-μεταγωγικό και να γλυτώσει μέσα από μια εφιαλτική κόλαση βομβών βυθού, που εξαπέλυσαν εναντίον του Ιταλικά Αντιτορπιλικά που συνόδευαν την νηοπομπή! Τα Ιταλικά πλοία κατευθυνόταν στην Αλβανία, μεταφέροντας ενισχύσεις εκεί για τις δυνάμεις του Μουσολίνι που είχε εισβάλει από τον Οκτώβριο ήδη στην Ελλάδα και βρισκόταν πια σε άτακτη οπισθοχώρηση στη Βόρεια Ήπειρο!

ΕΚ ΚΟΙΛΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ...

Πάταρα, η γενέτειρα του Αγίου Νικολάου

Ο Άγιος Νικόλαος είχε γεννηθεί στα Πάταρα της Λυκίας τον 3^ο αι. μ.Χ. και όντας **βρέφος ακόμη, αρνιόταν θαυματουργικά να θηλάσει τις Τετάρτες και Παρασκευές**, δείχνοντας το μέγεθος της αγιότητας για την οποία τον προόριζε η Πρόνοια του Θεού!

Αργότερα σαν μεγάλωσε και έχασε τους δικούς του, πούλησε την περιουσία που του είχαν αφήσει, τη

μοίρασε στους φτωχούς και αφιερώθηκε εκεί που ποθούσε, στο Θεό.

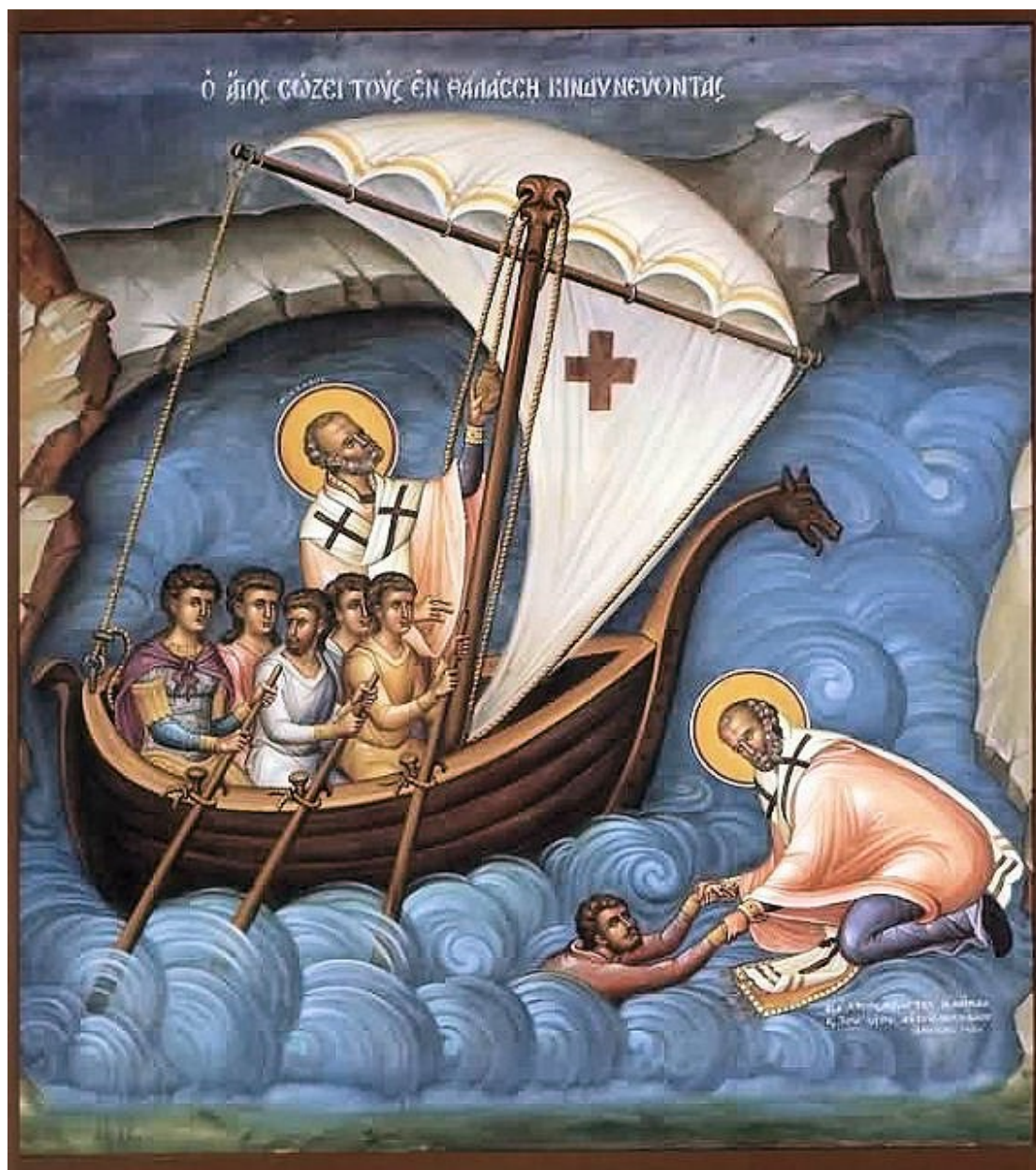
Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος στη Νίκαια

Η **παρρησία** του λοιπόν στο Χριστό μας είναι αληθινά **πολύ μεγάλη**, αφού μάλιστα κάποτε - που είχε κλειστεί **στη φυλακή**, επειδή είχε **τολήσει να χαστουκίσει** μέσα στην **Α΄ Οικουμενική Σύνοδο, στη Νίκαια** το 325 μ.Χ., τον αδιόρθωτο αιρετικό και προκλητικό Άρειο, που δηλητηρίαζε το λαό με τις πλάνες του - **τον επισκέφθηκαν οφθαλμοφανώς μέσα στο κελί του τη νύχτα ο Χριστός και η Παναγία, δίνοντάς του με τα ίδια τους τα χέρια το Ευαγγέλιο και το ωμοφόριο!** (όπως ιστορεί και η εικόνα του).

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Άλλοτε πάλι και καθώς ταξίδευε με πλοίο προς τους Αγίους Τόπους, με την προσευχή του προς τον Χριστό **ησύχασε θαυμαστά η φουρτουνιασμένη θάλασσα** και σώθηκαν πλοίο και πλέοντες από βέβαιο πνιγμό, ενώ **αναστήθηκε και νεκρός ναύτης** που είχε πέσει από το κατάρτι στο κατάστρωμα, κατά τη διάρκεια της φοβερής θαλασσοταραχής!

ΔΙΑΣΩΣΕΙΣ ΑΘΩΩΝ

Ιδιαίτερα αναφέρεται η παρέμβαση του Αγίου Νικολάου ως **Επισκόπου Μύρων της Λυκίας**, στη διάσωση **τριών ανδρών από το σπαθί του δημίου** τους οποίους άδικα είχε

καταδικάσει σε θάνατο ο τοπικός ηγεμόνας Ευστάθιος, καθώς και **τριών στρατηγών** που είχαν άδικα συκοφαντηθεί και θα εκτελούνταν στην Πόλη. Τότε μάλιστα **φάνηκε ο Άγιος Νικόλαος στον ύπνο του Αγίου Βασιλέως Κωνσταντίνου** και του ζήτησε να τους ελευθερώσει επειδή ήταν αθώοι!

Εκπληκτική απεικόνιση μιας από τις πολύ θαρραλέες επεμβάσεις του Αγίου Νικολάου, όταν κυριολεκτικά άρπαξε το σπαθί του δημίου και έσωσε τρεις αθώους από βέβαιο θάνατο, ελέγχοντας έπειτα αυστηρά τον άδικο τοπικό ηγεμόνα Ευστάθιο, που διακρίνεται πίσω του (Έργο του Ilia Repine 1888, Ρωσικό Μουσείο Αγ. Πετρούπολης)

Ο ΝΑΟΣ ΣΤΑ ΜΥΡΑ, ΗΛΙΚΙΑΣ 1.500 ΕΤΩΝ

Ο Ι. Ναός, που σώζεται επ' ονόματι του σήμερα στα Μύρα της Λυκίας, είναι μια βασιλική μετά τρούλου που **κτίστηκε περί το 520 μ.Χ.** επάνω στα ερείπια παλαιότερου πρωτοχριστιανικού ναού, **στον οποίο λειτουργούσε ο ίδιος ο Άγιος Νικόλαος!** Ο Ιερός Ναός αυτός έχει επιπρόσθετα **ιδιαίτερη σημασία, επειδή μέσα σε αυτόν βρισκόταν ο**

τάφος του Αγίου, σε μαρμάρινη σαρκοφάγο, όπου θησαυρίζονταν το μυροβλύζον χαριτόβρυτο λείψανο του Αγίου μας!

Η μαρμάρινη σαρκοφάγος του Αγίου, την οποία έσπασαν στο πλάι ξένοι ναυτικοί, στα 1087, για να αρπάξουν από μέσα τα χαριτόβρυτα και μυροβλύζοντα λείψανα του Αγίου Νικολάου και να τα μεταφέρουν στο Μπάρι Ιταλίας, με την δικαιολογία της διάσωσής τους από τους Σελτζούκους

Επίσης, στον Ιερό αυτό Ναό των 1.500 χρόνων, που έχει ενταχθεί στα Μνημεία Παγκόσμια Κληρονομιάς της UNESCO, διατηρούνται ακόμα πάρα πολύ αξιόλογες ζωηρόχρωμες τοιχογραφίες που αιχμαλωτίζουν το ενδιαφέρον των ειδικών!

Σήμερα, ο χώρος έχει καλλωπιστεί σχετικά, έχουν τοποθετηθεί στέγαστρα γύρω γύρω σε μια προσπάθεια ευνόητης τουριστικής εκμετάλλευσης από την Τουρκία ενός ακόμη

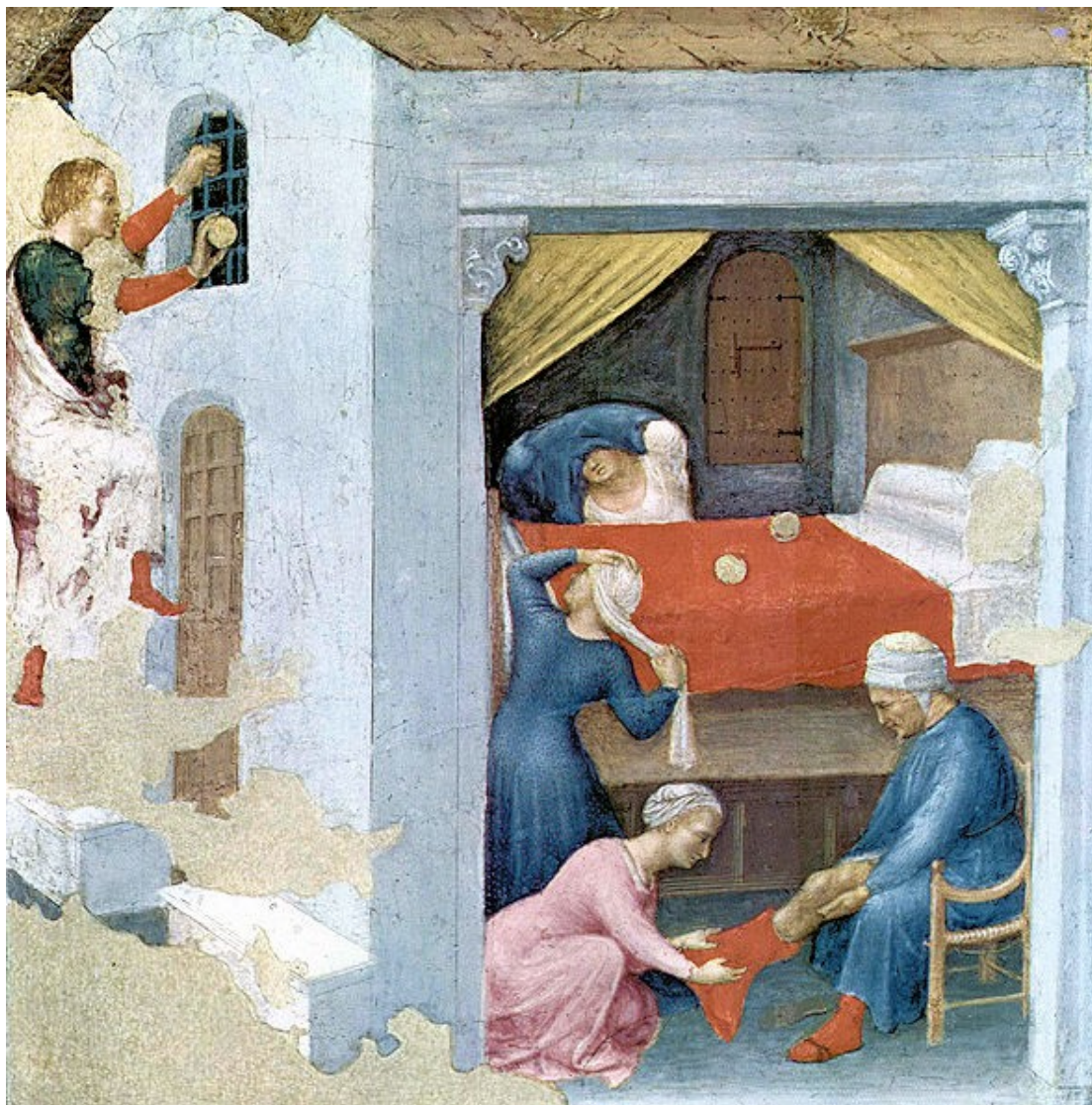
ελληνικού, ορθόδοξου μνημείου-θησαυρού, που ελκύει χιλιάδες επισκέπτες-τουρίστες από

όλον κόσμο και κυρίως προσκυνητές από Ελλάδα, Κύπρο και Ρωσία, καθώς ο Άγιος θεωρείται Προστάτης και Ρώσων! Αυτός είναι ο κύριος λόγος που με χίλιους κόπους έχει επιτραπεί από την Άγκυρα η πραγματοποίηση Ορθόδοξης Θείας Λειτουργίας στον Ι. Ναό του Αγίου Νικολάου στα Μύρα, αν και κατά καιρούς απαγορεύεται πάλι...

Η ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΩΝ ΜΥΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Ο καλός μας ασπρογένειος Άγιος, που ήταν **Επίσκοπος στα Μύρα** της Λυκίας, φρόντιζε ιδιαίτερα τους φτωχούς, αφού αναφέρονται ανάμεσα στα άλλα, οι μυστικές, **κρυφές επισκέψεις του σε σπίτια φτωχών, όπου τους πετούσε από το παράθυρο πουγκιά**

Χαρακτηριστική ιταλική απεικόνιση του Αγίου Νικολάου, που ρίχνει από το παράθυρο χρήματα στη φτωχή οικογένεια με χρήματα, προκειμένου να βοηθηθούν ή να σωθούν τα παιδιά τους από απώλεια!

Από αυτό το γεγονός, μαζί με όλα τα άλλα, έκανε η φήμη του το γύρο του κόσμου, από το στόμα των καλών ναυτικών και **στερεώθηκε μέσα στις φτωχικές καρδιές η ελπίδα της επισκέψεώς του**, για να βοηθηθούν τα αμέτρητα σπιτικά των αγαθών και φτωχών ανθρώπων.

Αυτός ο πόθος και η ελπίδα, αναμείχθηκε κατά τόπους με παλαιούς μύθους, ενίοτε με ειδωλολατρικές δοξασίες, ρίζωσε στη Δυτική Ευρώπη, μεταλλάχθηκε στην Αμερική και σήμερα κυριαρχεί με τη βοήθεια των ΜΜΕ παγκόσμια, έστω και εάν δεν έχει πια στις περισσότερες περιπτώσεις καμιά σχέση με τον Άγιο Νικόλαο, ούτε βέβαια με τον Άγιο Βασίλειο.

Αυτό το ταξίδι, τη διεθνή περιπέτεια του Αγίου Νικολάου θα παρακολουθήσουμε στη συνέχεια μέσα από την έρευνα του ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ, στερεώνοντας την αλήθεια και ελέγχοντας τα μυθεύματα.

ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ Ο SANTA CLAUS

ΟΛΛΑΝΔΙΑ SINTER KLAAS ή SINT NICOLAAS

Το όνομα **Saint Nikolaus**, ταξίδεψε και ρίζωσε παντού, σε ολόκληρη την Ευρώπη! Έτσι θεωρείται προστάτης της **Μόσχας**, όπου αναφέρονται εμφανίσεις του στα μαύρα χρόνια των διωγμών και της κρατικής αθεΐας, αλλά και του ναυτικού **Άμστερνταμ της Ολλανδίας**, όπου

παρά την απαγόρευση αναγνώρισης Αγίων που επέβαλε ο

Προτεσταντισμός, ο Άγιος Νικόλας επέζησε θαυμαστά έως σήμερα εκεί, με το όνομα **Sinter Klaas** ή **Sint-Nicolaas**, όπου και ανήμερα της κανονικής εορτής του, στις 6 Δεκεμβρίου, παριστάνεται με ιερατική στολή και επισκοπική ράβδο, να μοιράζει δώρα στα παιδιά!

Αυτή είναι η πιο «καθαρή» μορφή του Αγίου

Νικολάου που απέμεινε σήμερα στην προτεσταντική Δύση και διατηρεί στοιχεία ευπρέπειας και ευσέβειας, σε σχέση

Ο Sinter Klaas ο Μαύρος Πητ και το υπόλοιπο μαύρο πλήρωμα, καταφθάνουν κάθε χρόνο πανηγυρικά στο Άμστερνταμ από την «Ισπανία», παλαιά ναυτική σύμμαχό τους χώρα, απ' όπου προφανώς οι Ολλανδοί πήραν την ιδιαίτερη αγάπη για τον Άγιο Νικόλαο

με τον αμερικανικό Santa Claus, αν και στην Ολλανδία παρουσιάζεται να έχει σαν βοηθό και ένα αγόρι από την Αιθιοπία, τον Μαύρο Πητ, που κάποτε διηγούνται πως είχε απελευθερώσει ο **Sinter Klaas** στα **Μύρα** και εκείνο από ευγνωμοσύνη έμεινε για πάντα μαζί του να τον βοηθά...

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

η εφεύρεση του στολισμένου δέντρου και της κάλτσας στο τζάκι

Στη γειτονική Γερμανική λαογραφία πάλι, αναφερόταν στα προχριστιανικά χρόνια, η γερμανική «θεότητα» του ασπρογένειου Odin, που επισκεπτόταν δήθεν τα παιδιά με το οκτάποδο (!) αλογό του που πεινούσε βέβαια και γι' αυτό έπρεπε εκείνα να **έχουν κοντά στον καπνοδόχο ή το τζάκι, τις μπότες τους**, γεμάτες με άχυρο. Ο Odin θα αντάμιβε τότε εκείνα τα ευγενή παιδιά, **γεμίζοντας τις μπότες τους με δώρα ή καραμέλες...**

Με τον εκχριστιανισμό της Γερμανίας, φεύγει και ο μύθος του φανταστικού Odin, χωρίς όμως να φύγουν τα **δώρα, οι μπότες ή οι κρεμασμένες κάλτσες στο τζάκι...** έθιμα με ειδωλολατρικές δηλαδή ρίζες...

Αλλά οι **Γερμανοί είναι και οι εφευρέτες του στολισμένου Έλατου τα Χριστούγεννα**, το οποίο **μας έφερε από εκεί στην Ελλάδα ο Όθωνας...** Αλλά και τα λαγουδάκια του Πάσχα, είναι επίσης γερμανική εφεύρεση... (Υπενθυμίζεται με την ευκαιρία ότι το στολισμένο δέντρο στην Ελλάδα το έφερε ο Όθωνας στα 1833, ενώ το ελληνικό έθιμο είναι το στολισμένο караβάκι, αφού σε όλη την Ελλάδα στολίζονταν τα караβάκια στα λιμάνια - με προστάτη τους τον Άγιο Νικόλαο - αφού θα γινόταν στη συνέχεια και ο Αγιασμός των Υδάτων στα Θεοφάνια και από πάνω τους πολλά παλικάρια θα βουτούσαν να πιάσουν τον Σταυρό, μέσα σε μια

μεγάλη εορτή και σημαιοστολισμένη και χαρούμενη ατμόσφαιρα, που ξεκινούσε από τα Χριστούγεννα και πολλές φορές στα παράλια μέρη, από την μεγάλη εορτή ακόμα του ίδιου του Αγίου Νικολάου, 19 ημέρες πριν τα Χριστούγεννα)

Αυτά λοιπόν τα γερμανικά έθιμα (κάλτσες, μπότες, τζάκι, έλατο) θα μεταφερθούν από τους Γερμανούς και στις ΗΠΑ, όπου και θα εδραιωθούν, σε συνδυασμό με τον Ολλανδικό Sint-Nicolaas ή Sinter Klaas, από όπου θα προκύψει όπως φαίνεται και το Claus (Klaas – Claus), το οποίο με τη σειρά του προέρχεται από το Nicholas – Nicholaus, δηλαδή από το όνομα του δικού μας Έλληνα Ορθοδόξου Αγίου Επισκόπου Μύρων της Λυκίας του θαυματουργού! Από το όνομα του Αγίου μας Νικολάου!

SAINT NICHOLAS

Νέα Υόρκη 1773-1804

Την θερμή δε εκείνη παράδοση του Αγίου Νικολάου, μεταφέρουν από την Ευρώπη στην **Αμερική Ολλανδοί** κυρίως **άποικοι**. Μάλιστα ήταν εμφανής η «παρουσία» της ολλανδικής εκδοχής του Αγίου τις παραμονές των εορτών εκεί στο **Νέο Άμστερνταμ (Νέα Υόρκη)**, μόλο που πολύ νωρίτερα ο ίδιος ο Χριστόφορος Ντε Κολόν (Χριστοφόρος εκ των Παλαιολόγων) είχε ονομάσει «Άγιο Νικόλαο» ένα Αϊτινό λιμάνι, στο πρώτο του ταξίδι προς την Αμερική, ανήμερα της εορτής του Αγίου, στις 6 Δεκεμβρίου 1492!

Περί τα **1773**, αρχίζει μάλιστα να καθιερώνεται ο **Άγιος Νικόλαος** και σαν σύμβολο των **Αμερικανών πατριωτών**, σε αντιδιαστολή με τον Άγιο Γεώργιο των Άγγλων, κυρίως λόγω των αντιθέσεων και των πολεμικών συγκρούσεων που είχαν προκύψει ανάμεσα σε αποίκους και Αγγλία!

Έτσι μετά την Αμερικανική Επανάσταση, ο **John Pintard**, που ίδρυσε τη «New York Historical Society» το 1804, **θεώρησε τον Άγιο Νικόλαο (Saint Nicholas) ως προστάτη της Νέας Υόρκης!**

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία του Αγίου Νικολάου με ηλικία πάνω από ένα αιώνα, που βρισκόταν μπροστά από τους μοιραίους Πύργους του Εμπορικού Κέντρου της Ν. Υόρκης, που την καταπλάκωσαν! Θα ξαναχτιστεί όμως πάλι

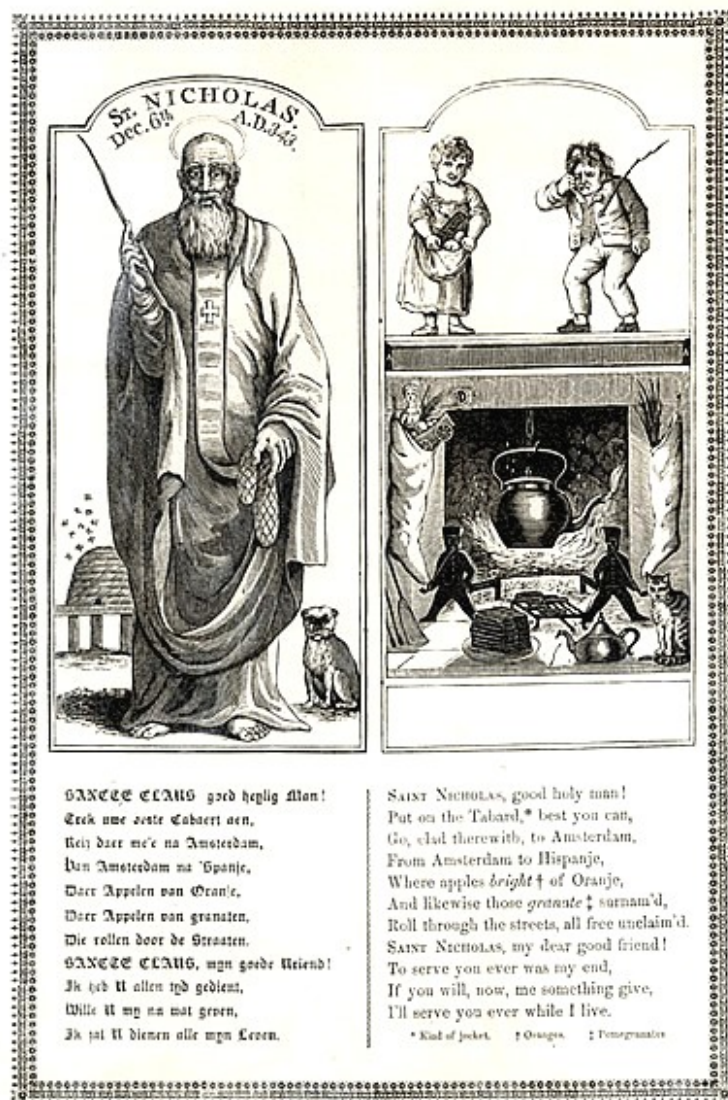
Washington Irving 1809

η αμερικανοποίηση...

Στη συνέχεια, στα **1809**, ο συγγραφέας **Washington Irving** γίνεται μέλος του ίδιου εκείνου «**Ιστορικού Συλλόγου της Νέας Υόρκης**» και γράφοντας μια σατυρική εκδοχή για την ιστορία της πόλης, παραθέτει πολυάριθμες αναφορές στον «Άγιο Νικόλαο», που δεν τον παρουσιάζει πια σαν Επίσκοπο, αλλά **σαν ένα μικροκαμωμένο Ολλανδό, με κλασική ναυτική πίπα, που μπαίνει από τις καμινάδες να φέρει δώρα!..**

Αυτή είναι η **πρώτη μεταμόρφωση** και αμερικανοποίηση του Saint Nicholas, σε **τύπο αερικού SANTA CLAUS...** Θα ακολουθήσει και η θεωρητική καθοριστική μεταμόρφωση το 1823, ενώ η έντυπη εικονογράφηση θα έρθει αργότερα, το 1862-3, για να ολοκληρωθεί η τελική γνώριμη φιγούρα με τη χρηματοδότηση της Coca-Cola στα 1931...

Ο Άγιος Νικόλαος προστάτης της Νέας Υόρκης

Η πρώτη αμερικανική εικονογράφηση του Αγίου Νικολάου, σαν προστάτου της Νέας Υόρκης, από τον Alexander Anderson, 1810

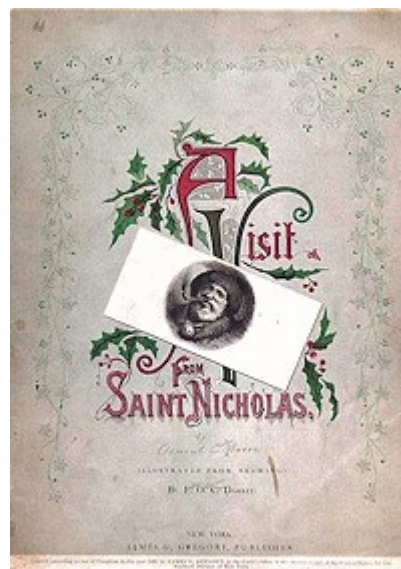
Την επομένη πάντως χρονιά, το **1810**, κατά την επίσημη βραδιά της εορτής του Αγίου Νικολάου στις 6 Δεκεμβρίου, **παρουσιάζεται από τον ανωτέρω «Ιστορικό Σύλλογο της Νέας Υόρκης» η πρώτη αμερικανική εικόνα του Αγίου Νικολάου**, με έντονες τις αρχικές ορθόδοξες ρίζες της, αλλά και με ένα τζάκι πλάι της με δώρα... που υπονοεί την «επίσκεψή» του στα σπίτια. **Αναγράφεται δε ρητά η εορτή του στις 6 Δεκεμβρίου** (όπως εορτάζεται στην Ελλάδα απ' αρχής), **καθώς και το πραγματικό ελληνικό όνομά του «St. NICHOLAS»** (δηλαδή Αϊ Νικόλας)!

Η εικόνα εκείνη **δημιουργήθηκε από τον ζωγράφο Alexander Anderson**, ύστερα από παραγγελία του ιδρυτή του Συλλόγου John Pintard.

Clement Clark Moore 1823 η οριστική μεταμόρφωση σε Santa Claus

Το 1823, η νέα εκείνη εικόνα του αερικού-ξωτικού που έδινε ο Irving, απλώνεται και γίνεται πολύ δημοφιλής, χάρη σε ένα ποίημα του Clement Clark Moore, Καθηγητή στην Επισκοπική Θεολογική Σχολή, με τίτλο «Μια επίσκεψη του Αϊ Νικόλα» ("A Visit From St. Nicholas") που είναι περισσότερο γνωστό σαν «Η νύχτα πριν τα Χριστούγεννα» ("The Night Before Christmas").

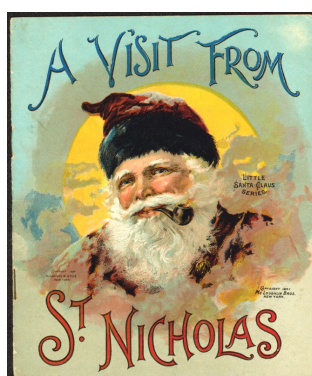
Το ποίημα (που λέγεται ότι στην πραγματικότητα γράφτηκε το 1807 με 1808 από τον Henry Livingston, που σκάρωνε χιουμοριστικούς στίχους για παιδιά), είναι σαφέστατα επηρεασμένο από τον τύπο του Irving και παρουσιάζει τον «St. Nicholas» σαν ένα είδος ξωτικού, χαριτωμένου, παχουλού, με στρόγγυλη κοιλιά και πίττα που ο καπνός της τυλίγει το κεφάλι του, ντυμένου με γούνα, φορτωμένου με σάκο γεμάτο δώρα, λερωμένου λιγάκι από τις στάχτες των τζακιών όπου δήθεν τρυπώνει, με άσπρα γένια, μάγουλα σαν τριαντάφυλλα και μύτη σαν κέρασι...

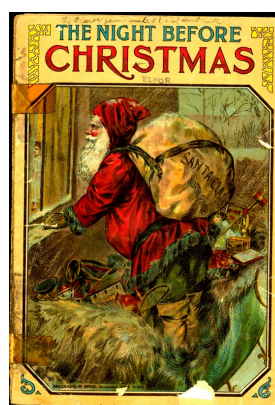
Έτσι με το ποίημα της «Επίσκεψης του Αϊ Νικόλα» που έγινε κοσμαγάπητο στις ΗΠΑ και γνώρισε μετέπειτα αμέτρητες επανεκδόσεις, «συγκεκριμενοποιήθηκε» η μορφή του νέου, Αμερικανού SANTA CLAUS, που δεν ήταν πια ο «Άγιος Νικόλαος», αλλά μια τελείως ξένη «μεταμόρφωσή» του, που καμιά όμως σχέση δεν είχε πια με το πρωτότυπο...

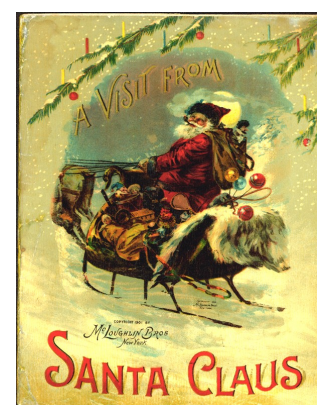
1862
F. O. C. Darley

1900
Mc Loughlin Bros

1900
Mc Loughlin Bros

1901
McLoughlin Bros

Αργότερα μάλιστα, στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, θα αφαιρεθεί και ο αυθεντικός τίτλος του ποιήματος, που μαρτυρεί το αυθεντικό όνομα του «Αγίου Νικολάου» και θα μετονομαστεί «η Νύχτα πριν τα Χριστούγεννα» και τελικά σε «Επίσκεψη του Santa Claus»... Και ο Άγιος μας από «Saint Nicholas» θα γίνει "Santa Claus"... Ένα παραμυθένιο ξωτικό...

Πρώτες προσπάθειες απεικόνισης του Αμερικανού Santa Claus 1837 - 1862

Το ποίημα της «Επίσκεψης του Αγίου Νικολάου», οδήγησε μέσα από την επιτυχία και την αποδοχή του, στην **ανάγκη να απεικονιστεί** αυτός ο νέος «St. Nicholas», ο Santa Claus...

Οι πρώτες ασπρόμαυρες προσπάθειες απεικόνισης του νέου αυτού μεταλλαγμένου "St Nicholas" ξεκινούν το **1837 με τον Robert Weir**, συνεχίζονται με τον **Theodore C. Boyd**

T.C. Boyd, 1840

Felix Darley 1862

το 1840 και 1848 και προχωρούν με την πληρέστερη πρώιμη προσπάθεια του **Felix Darley** το 1862.

Thomas Nast ο καθοριστικός δημιουργός 1862-3

Τελικά, η πρώτη πιο κοντινή εικονογράφηση προς τη σημερινή «διάσημη» φιγούρα του επονομαζόμενου “**Santa Claus**”, που δεν έχει, ούτε είχε ποτέ σε όλη την πορεία της καμία απολύτως σχέση με τον Αϊ Βασίλη (Άγιο Βασίλειο), δημιουργείται στην **Αμερική** από τον γελοιογράφο - εικονογράφο, **Thomas Nast** το 1862!

Ο **Thomas Nast** ήταν όμως Γερμανός, που είχε φτάσει παιδί στη Νέα Υόρκη από την Γερμανική πόλη Laudo, όπου και γεννήθηκε το 1840 και έγινε στις ΗΠΑ από τους πιο καταξιωμένους πολιτικούς γελοιογράφους!

Ο Nast, μπόρεσε να αποδώσει καλύτερα τη φιγούρα, επειδή ακριβώς **κουβαλούσε μέσα του από τη Γερμανία τις διηγήσεις σχετικά με το τζάκι, τις μπότες, τις κάλτσες και τα δώρα στα παιδιά...**

Την πρώτη μορφή τη σχεδίασε έτσι ο **Thomas Nast** στα χρόνια του αμερικανικού εμφυλίου πολέμου, στα τέλη του 1862, **δημιουργώντας έτσι τον πρώτο Santa Claus, ντυμένο με την αμερικανική σημαία**, που επισκεπτόταν με τάρανδους ένα στρατόπεδο! Η πρώτη αυτή εικονογράφηση δημοσιεύθηκε στις **3 Ιανουαρίου 1863**, στην εβδομαδιαία έκδοση **Harper** στη Νέα Υόρκη!

Αυτή η απεικόνιση που εμφανίστηκε στην έκδοση της 3^{ης} Ιανουαρίου 1863 της εβδομαδιαίας έκδοσης Harper, παρουσιάζει τον «καθαρό» πια "SANTA CLAUS" όπως αναγράφεται στην ασίδα υποδοχής του, να επισκέπτεται ένα στρατόπεδο Εμφύλιου Πολέμου, διανέμοντας τα δώρα στα παιδιά και τους στρατιώτες, καθισμένος στο έλκηθρό του, το οποίο τραβιέται από τάρανδους. Ο Santa απεικονίζεται με μια μακριά άσπρη γενειάδα, γούνινο σκούφο και ζώνη.

Έτσι βλέπουμε εδώ ότι πολλά στοιχεία από τη σύγχρονη «αντίληψη» μας για τον Santa Claus, καταδεικνύονται σε αυτήν την **καθοριστική πράγματι απεικόνιση του 1862-3, από τον Thomas Nast!**

Τότε επίσης, σε εκείνη την **αρχική εκτύπωση του Ιανουαρίου 1863 της εβδομαδιαίας έκδοσης Harper**, παρουσιάστηκε **πάλι από τον Thomas Nast** μια ακόμη εικόνα, με τη σκηνή του **συζύγου και της συζύγου, Παραμονή Χριστουγέννων**, καθώς ο Εμφύλιος Πόλεμος μαινόταν και χώριζε δραματικά τις οικογένειες...

Το ταλέντο του Nast πηγάζει από εδώ έντονα, καθώς η γυναίκα προσεύχεται για τον άνδρα της, που καταβεβλημένος και στενοχωρημένος αναπολεί το σπίτι και τα παιδιά του, μέσα από τις φλόγες μιας μικρής φωτιάς στην παγωνιά του χειμώνα και του πολέμου!

Την ίδια στιγμή όμως, στις επάνω γωνίες της εικόνας απεικονίζεται ο **Santa Claus**, αριστερά να μπαίνει στον καπνοδόχο και δεξιά να ταξιδεύει με το έλκηθρο και τους τράνδους... ενώ μέσα στο σπίτι, στο τζάκι είναι κρεμασμένες οι μακριές γυναικείες κάλτσες που περιμένουν τα δώρα...

Το διασημότερο όμως σχετικό σχέδιο του Nast είναι αυτό δεξιά, το οποίο δημοσιεύθηκε στην εβδομαδιαία έκδοση **Harper** την **1^η Ιανουαρίου 1881** και είναι πολύ κοντά στη σημερινή φιγούρα.

Σημειώνεται τέλος, ότι ο Nast θα ζωγραφίζει συνολικά επί 30 χρόνια τον Santa Claus, καθιερώνοντας πρώτος στην Αμερική τη μορφή και τα κόκκινα ρούχα του!

ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΙΑ Jenny Nyström 1906

Και ενώ στην Αμερική η φιγούρα εξελίσσεται, παράλληλα στις **Σκανδιναβικές χώρες** θα συνεχίσουν να κυριαρχούν ειδωλολατρικά απομεινάρια και δεισιδαιμονικά κατάλοιπα...

Στη **Σουηδία** π.χ. κυριαρχεί το **Tomte** είναι μυθικό πλάσμα της Σκανδιναβικής λαογραφίας που προέρχεται από την ειδωλολατρία των Νορβηγών. Αποκαλούνταν και **Nisse** και παρουσιαζόταν σαν ένα ξωτικό (δαιμόνιο).

Το φανταζόταν σαν ένα πλάσμα μικρόσωμο, ηλικιωμένο, συχνά με μεγάλη γενειάδα, που άλλοτε γίνεται τεράστιο, ενώ σε άλλες εκδοχές παρουσιάζεται με μάτι κύκλωπα και αλλού αγένειο με γκρίζα και κόκκινα ρούχα. Σε κάθε περίπτωση όμως, παρά τη μικρότητά του, το tomte/nisse κατείχε μια τεράστια δύναμη, που πολλές φορές τη χρησιμοποιούσε σκοτώνοντας ζώα του σπιτιού ακόμα και όλο το ζωικό κεφάλαιο ενός κτηνοτρόφου, εάν προσβαλλόταν...(Σημειώνεται πάντως ότι για την Ορθοδοξία, την οποία υπηρέτησε και υπερασπίστηκε με αυτοθυσία ο Άγιος Νικόλαός μας αλλά και ο Άγιος Βασίλειος, θεωρεί ξωτικά, νεράιδες, καλικάντζαρους, νάνους, εξωγήινους και άλλα τέτοια, ως δαιμόνια! Που καμμία απολύτως σχέση δεν έχουν με τον Χριστό και τη Γέννησή του στη γη, δηλαδή τα Χριστούγεννα! Αυτό πνευματικά σημαίνει πολλά...)

Το 1881 δημοσιεύεται το σχετικό ποίημα **Tomten** του Βίκτωρ Rydberg, όπου το tomte παρουσιάζεται να είναι το μόνο άγρυπνο στην κρύα νύχτα Χριστουγέννων, συλλογιζόμενο τα μυστήρια της ζωής και του θανάτου. Αυτό ακριβώς όμως το ποίημα ενέπνευσε και τη Σουηδό ζωγράφο Jenny Nyström (1854-1946), στην πρώτη ζωγραφική μετατροπή αυτού του παραδοσιακού σουηδικού μυθικού tomte, σε ένα πλάσμα ασπρογένειο, με κόκκινο-σκούφο, που μετονομάστηκε σε **Jultomten** (Jul-tomte-n) και συνδέθηκε με τα Χριστούγεννα από τότε, καθώς οι ζωγραφίες της Nyström, μέσα από κάρτες, περιοδικά και ημερολόγια διαδόθηκαν και κυριάρχησαν επάνω στην παλιότερη μορφή του tomte...

Yule στη Φιλανδία

Στην κοντινή **Δανία** πάλι, αυτό το σουηδικό ξωτικό tomte/nisse, κλήθηκε έπειτα **julenisse** (**Yule Nisse**) και συνδέθηκε με τα δώρα των εορτών, ενώ με τη διάδοση του "Santa Claus", ονομάστηκε **julenisse** στη **Νορβηγία** και **joulurukki** στη **Φιλανδία**, όπως θα δούμε παρακάτω, εκτοπίζοντας σιγά σιγά το παραδοσιακό μέχρι τότε **julbock** (αίγα Yule).

Julenisse στη Δανία με χαιρέκακο ύφος

Είναι πάντως θαυμαστό και αξιοσημείωτο, ίσως για πρώτη φορά, ότι στην Ελλάδα, στα χωριά, ακόμη και σήμερα ονομάζουν τα άγρια ζώα ιδίως **Ζουλάπια**, ονομασία που είναι ομόηχη με το **Ζουλε** ή **Ζουλμπτοκ** ή **Ζουλουπούκκι** των Σκανδιναβών!..

Και πραγματικά, τι σχέση μπορεί να έχει τελικά σήμερα, με όλα αυτά τα ζουλάπια, είτε ο Αϊ Νικόλας, είτε ο Αϊ Βασίλης; Απολύτως καμία!

Norman Rockwell 1913

Στις ΗΠΑ πάλι, τη σκυτάλη παίρνει ένας από τους πιο αγαπημένους καλλιτέχνες της Αμερικής, ο **Norman Percevel Rockwell**, που πραγματικά με τα προσεγμένα από ζωγραφικής πλευράς αριστουργήματά του, θα κάνει ακόμη πιο δημοφιλή τη φιγούρα του Santa Claus.

Η πρώτη εμφάνιση του Claus του Rockwell θα γίνει ειδικότερα στο **εξώφυλλο** του περιοδικού **“Boy’s Life”** τον **Δεκέμβριο** του **1913**!

Σε ένα τελευταίο του έργο του **1922**, παρουσιάζει μάλιστα κατάκοπο τον Santa Claus την ώρα που φτιάχνει παιδικά παιχνίδια. Τότε αναλαμβάνουν οι βοηθοί του, που παρουσιάζονται με μορφή ξωτικών (δηλαδή δαιμονίων)...

Ο ρόλος της Coca-cola 1931

Η τελική φιγούρα του Santa Claus που είναι γνωστή διεθνώς πια, καθιερώθηκε τελικά στη

συνέχεια από την **Coca-Cola** στις ΗΠΑ, όταν οι διαφημιστικές ανάγκες της εταιρίας **απαίτησαν να συνδεθεί το αναψυκτικό με το χειμώνα και το κρύο**, επειδή μέχρι τότε καταναλωνόταν κυρίως τις ζεστές και καλοκαιρινές ημέρες. Έτσι, προκειμένου **να περάσει το προϊόν της ως αναψυκτικό και του χειμώνα**, χρειάστηκε να συνδεθεί με ένα χαρακτηριστικό του χειμώνα! Και **συνδέθηκε με τον Santa Claus** που δήθεν έφερνε δώρα στα σπίτια την περίοδο των χειμωνιάτικων Χριστιανικών Εορτών!

Τότε **στα 1931**, ανατέθηκε στον ταλαντούχο ζωγράφο-εικονογράφο **Haddon Sundblom** να απεικονίσει τη μορφή του Saint Nick (Άγιο Νικόλαο) όπως ήταν περισσότερο γνωστός στην Ευρώπη, αλλά είχε πια μπερδευτεί με ένα σωρό μύθους, δεισιδαιμονίες και παραμύθια, που είχαν αλλοιώσει απόλυτα τη μορφή, το βίο και την ιστορία του, δημιουργώντας τη νέα φανταστική φιγούρα **Santa Claus** που είδαμε, η οποία και θα συνδεόταν πια για πάντα με την Coca-Cola, αφού ο **Sundblom** θα ζωγράφιζε τα επόμενα **33 χρόνια** για την εταιρία, χρησιμοποιώντας σαν μοντέλο ένα φίλο του!

Φυσικά δεν είναι τυχαίο ότι ο **Sundblom**, ήταν γιος Φιλανδο-σουηδικής οικογένειας μεταναστών, που όπως ήταν φυσικό κουβαλούσε την εικόνα του φιλανδικού **Joulu-pukki** και του σουηδικού **Jul-tomte-n**... Στοιχεία που επηρέασαν ή μάλλον ενέπνευσαν το πινέλο του Sundblom και ιδίως οι απεικονίσεις της Σουηδής **Jenny Nyström**.

1931

1936

1937

1938

1939

1941

1949

1951

1953

1962

1963

Το τι εντύπωση αφήναν και αφήνουν στις παιδικές συνειδήσεις τέτοιες πολύ ωραίες ζωγραφιές, με έναν τέτοιο «ήρωα», είναι φυσικό να το εννοήσει κανείς. Άλλωστε τα παιδιά μεγαλώνουν και συνεχίζουν την κατανάλωση του αγαπημένου αναψυκτικού του δημοφιλούς και ανύπαρκτου Santa Claus... Πράγματι ευφυής από διαφημιστικής πλευράς σύλληψη...

Και ακόμη «ευφίστερη» η δική μας κατάντια στην Ελλάδα, να λέμε δηλαδή ότι «ο Άγιος Βασίλειος πίνει ...Κόκα-Κόλα» στα παιδιά... Εκείνος που από τη νηστεία και είχε συνεχή προβλήματα υγείας! Εκείνος που έτρωγε κριθαρένιο ψωμί! **Ούτε καν ψωμί** δηλαδή! Και μάλιστα κάποτε που έχει φτάσει έξω από την Καισαρεία ο Αυτοκράτορας Ιουλιανός ο Παραβάτης και ζήτησε να του φέρουν ό,τι τρώει και ο Επίσκοπος Βασίλειος, και του δώσαν το κριθαρένιο «ψωμί» του Αγίου Βασιλείου, οργισμένος και προσβεβλημένος το πέταξε κάτω και απείλησε με ολοσχερή καταστροφή την πόλη κατά την επιστροφή του από το μέτωπο με τους Πέρσες, καθώς και τη φυλάκιση του Αγίου Βασιλείου! Και είναι γνωστό μετά το **θαύμα του Αγίου Μερκουρίου με το θάνατο του Ιουλιανού** και το **μοίρασμα των Βασιλοπιπτών**

στους πιστούς με τα **φλουριά** τα οποία είχαν μαζέψει για να καλμάρουν τον Αυτοκράτορα κατά την επιστροφή του....

Διαφήμιση στην Ελλάδα τέλη 2004 προς 2005. Ξεχωρίζουν τα χαρακτηριστικά μη ανθρώπινα αυτιά των «βοηθών» του Κλάους, που είναι καθαρά ξωτικά, δηλαδή δαιμόνια, πλάσματα που δεν έπλασε ο Θεός!

Coca-Cola

Με κάθε πολυσυσκευασία Coca-Cola των 2x1,5 λίτρων αποκτάτε ΔΩΡΕΑΝ έναν από τους βοηθούς του Αϊ Βασίλη!

Με κάθε πολυσυσκευασία Coca-Cola των 3x1,5 λίτρων, μαζί με τον βοηθό του Αϊ Βασίλη, αποκτάτε και μια υπέροχη Χριστουγεννιάτικη μπάλα!

Δείτε τους βοηθούς του Αϊ Βασίλη... εν δράσει!

• Video 1 • Video 2

Την ίδια περίοδο, τέλη 2004 προς 2005, στο ελληνικό site της εταιρείας στην Ελλάδα, ο Κλάους αναφέρεται σαν «Αϊ Βασίλης» (!) . Μάλιστα με κάθε δύο μπουκάλια Κόκα-Κόλα, δίνεται δωρεάν και ένα δαιμονιόμορφο ξωτικό... «βοηθός του Αϊ Βασίλη» όπως αναφέρεται! Τέλεια θρησκευτική, πνευματική και ιστορική σύγχυση...

Είναι λοιπόν **απόλυτα λανθασμένο από κάθε πλευρά, να αποκαλούμε το διαφημιστικό αυτό κατασκεύασμα «Αϊ Βασίλη»!** Ονομασία που σε καμμία απολύτως χώρα του κόσμου δεν του αποδίδεται!

Είναι **απόλυτα λάθος όμως το να λέμε και ψέματα στα παιδιά, ότι δήθεν «αυτός» ο κοκκινοφορεμένος τους φέρνει τα δώρα τους και όχι οι κόποι του μπαμπά και της μαμάς!**

Είναι **απόλυτα λάθος να εμφυτεύουμε τέτοιο ψέμα** στις πιο αγνές και αθώες παιδικές ψυχούλες, **διδάσκοντάς τες έτσι το ίδιο το ψέμα, την τέχνη και τη νομιμοποίησή του!**

Είναι **απόλυτα λάθος να διασύρουμε, να emπαίζουμε - ασυναίσθητα βέβαια – να πλαστοπροσωπούμε και να πλαστογραφούμε το ιερό και αγιασμένο όνομα του Αγίου και Μεγάλου Βασιλείου!** Ενός από τους Τρεις Φωστήρες, τους ξεχωριστούς Τρεις Ιεράρχες της Οικουμένης!

ΦΙΛΑΝΔΙΑ JULURUKKI ΓΙΟΥΛΟΥΠΟΥΚΙ

Ιδιαίτερη τέλος αναφορά, πρέπει να γίνει στη **Φιλανδία**, η οποία συλλαμβάνοντας στις μέρες μας τα «μηνύματα των καιρών», φρόντισε να εγκαταλείψει σχεδόν το δικό της παραδοσιακό σύμβολο της **αίγας Yule, το Joulurukki**, όσον αφορά τους τουρίστες και **να εμφανίσει ότι δήθεν εκεί κοντά στη Φινλανδική πόλη Rovaniemi είναι το χωριό και το σπίτι του Santa Claus!**

Το Yule έτσι σχεδόν κατάντησε να γίνει ο τάρανδος του «Σάντα Κλάους», αλλά το πείραμα πέτυχε φέρνοντας χιλιάδες τουρίστες ως το κάτασπρο Rovaniemi... Και έτσι σήμερα Joulupukki σημαίνει Santa Claus... Αφού αυτό φέρνει το χρήμα...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σήμερα ο λεγόμενος “Santa Claus” ένα διαφημιστικό και τουριστικό κατασκεύασμα, δεν έχει τίποτε από εκείνον που δανείστηκε το όνομα. Τον Άγιο ιεράρχη Νικόλαο, τον Ορθόδοξο Έλληνα Επίσκοπο Μύρων της Λυκίας, του θαυματουργού!

Στην Ελλάδα βέβαια, κάποιοι είχαν τη «φαινή» ιδέα να μετονομάσουν τον Santa Claus σε Αϊ – Βασίλη, προκειμένου να τον νομιμοποιήσουν και να τον κάνουν αποδεκτό, καθότι η εορτή του συνέπιπτε με την Πρωτοχρονιά, με αποτέλεσμα σήμερα να μην υπάρχει σχεδόν πουθενά μια αληθινή εικόνα του Αγίου Βασιλείου όταν μιλάμε για Αϊ-Βασίλη! Για αυτόν τον Μέγα Φωστήρα της Ορθοδοξίας και των Ελληνικών Γραμμάτων! Τον

ιδρυτή της ξακουστής Φιλανθρωπικής Πολιτείας, της Βασιλειάδας! Για εκείνον που στον Άγιο Εφραίμ το Σύρο, τον παράστησε ο Θεός **με στήλη φωτιάς από τη γη έως τον ουρανό**, ενώ ο Άγιος Γρηγόριος Νύσσης **τον είδε να λούζεται σε θείο, άυλο φως, μαζί με το σπίτι όπου προσευχόταν** για όλους εμάς και τα παιδιά μας...

Και εμείς να διασύρουμε σήμερα τη μορφή και την προσφορά του εξισώνοντάς τον με ένα είδωλο στην ουσία; Πλαστοπροσωπώντας τον με το Santa Claus; Πλανώντας και παρασύροντας τα παιδιά μας σε ένα μεγάλο ψέμα; Σε μια εισαγόμενη απάτη;

Μήπως τελικά ήρθε η ώρα να αποκαταστήσουμε την αλήθεια; Μια για πάντα;

Για να τα έχουμε καλά συν τοις άλλοις και με τον Άγιο Νικόλαο τον θαυματουργό και με τον Άγιο Βασίλειο τον Μέγα;

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τι μπορούμε λοιπόν να κάνουμε;

- Να σταματήσουμε καταρχήν να αποκαλούμε τον Santa Claus «Αϊ Βασίλη», δηλαδή Άγιο Βασίλη!
- Να πούμε στα παιδιά ότι τα δώρα τους τα φέρνει ο καλός μπαμπάς και η καλή μαμά στην εορτή του Αγίου Βασιλείου!
- Να σταματήσουμε επάνω στις Βασιλόπιτες να σχηματίζουμε στα ζαχαροπλαστεία τη διαφημιστική φιγούρα της Coca Cola (τι κατάντια)
- Να διεξαχθεί με ευθύνη της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος **μεγάλος μαθητικός διαγωνισμός ζωγραφικής σε διάφορα υλικά, με θέμα «Αϊ Βασίλης»**, κατά το πρότυπο απόλυτα επιτυχημένο διαγωνισμό για τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό της Ι.Μ. Κουτλουμουσίου.
- Η Εκκλησία, στα πλαίσια της Ενορίας, να καθιστά γνωστό, ότι στο τέλος της Θείας Λειτουργίας ανήμερα του Αγίου Βασιλείου την Πρωτοχρονιά, θα μοιράζει δωράκια στα παιδιά Νηπιαγωγείου και Δημοτικού που θα παραβρίσκονται στο Ι. Ναό!
- Στα Σχολεία να γίνεται μεγάλο αφιέρωμα στον Άγιο Νικόλαο ανήμερα της εορτής του με Εκκλησιασμό και να εξηγείται τι συνέβη στη Δύση σχετικά.
- Να μπουν οι Άγιοι Νικόλαος και Άγιος Βασίλειος σε Σχέδια Εργασίας των μαθητών.
- Να έχουμε στα δωμάτια των παιδιών σε φανερό και προσβάσιμο σημείο τις εικόνες των δύο Αγίων, που θα τα φυλούν και θα πρεσβεύουν για αυτά, μια και εκείνα θα γνωρίζουν πλέον και ποιος είναι ο Άγιος Νικόλαος και ποιος είναι ο Αϊ Βασίλης...

www.NOIAZOMAI.net

(αφιερώνεται σε όλους τους Εκπαιδευτικούς που Νοιάζονται μέσα και έξω από τις τάξεις)